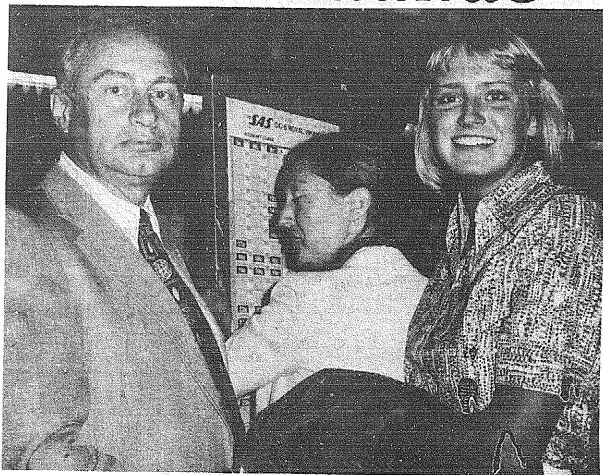

EESTI PÄEVALEHT

ESTNISKÄ DAGBLADET

KOLMAPÄEVAL,
7. juulil 1976 Nr 49 (4139)

Lend Läände

ESTO-76 Rootsi Komitee esimees Richard Norvell Arlanda lennujaamas koos Rootsi Miss Estoga, Ann Leesmentiga. Mõlemad lendasid esimese lennukiga. (Foto TARMO SEPP)

Järjekordne Lend Läände ühislend Baltimore'i Ülemaailmse-

Lääne-Rootsi suvepäevalt

BES esimees August Jakobson suvepäeva avamas (Foto AIVO AAS)

BORÄS (EPL) — Vanimaid suvepäevade traditsiooni on boräslastel, kes juba 32 aastat järjest korraldasid tänava Lääne-Rootsi suvepäeva, samas Rannasläktenis, kus see viimasel aastakümnel on olnud traditsiooniks. Aastad on läinud, palju on muutunud ja suvepäevade hilgeaeg on seljatanud juba aumugi. Rahvast tuleb ka lüsa ilmaga hõredamalt kui vanasti, rääkimata algaastate suupublikust Händäsis.

Inimesed on vananenud. Samal ajal on rahvas ümber asunud teisele keskustele, kus on paremad tervisevõimalused ja palgalaud.

Boräsi Eesti Selts on hoole ja armastusega viiendat suvepäeva traditsiooni ja ta praegu veel on sellel oma missioon täita kogunemise võimalusena paljudele. Ja kus mujal saaks meenutada Või-dyüllia ja Jaanipäeva kui looduse riipu. Nagi BES esimees August Jakobson oma avastamis märkis, on suvepäevade traditsioon samu vana kui eesti rahvas. Ka esivanemad tulid kokku süviharjal, et pühitseada valguse võitumisele üle.

Suvepäeva palvuse ja kätte pidas noor õpetaja Thomas Vaga.

tele Eesti Päevadele, startis Arlandalt 1. juulil. Esimene eestlaste lennuk väljus hiline misega, sest ettenähtud lennuk ei tulnud Kopenhaagenist kohale määratud ajaks. See hiline mine oli õnneks nendele üksikutele, kes passikontrollis äkki avastasid, et nad on unustanud hankida USA viisat. Ei jäänud muud üle, kui taksoga kihutada linna, et asja USA suursaatkonnas korda seada, mis ka mõne minutiga toimus. Nii jõuti Arlandasse tagasi veel enne lennuki ärasõitu. Eksitusi tuli sellest, et inimesed omased küll mitmekordse USA-visa, kuid unustasid, et nad on vahepeal passi vahetanud ja viisa on jäänud äraantud

Järg lk. 2

Madrus palus USA-s asüüli

BALTIMORE (VES) — Baltimore sadamas peatunud N. Vene mootorlaeva "Skulptor Vutshe-tits" tüüps 11. juulil ära madrus Nikolai Lev-tchenko, sõidus politseijaoskonda ja testas seal, et ta ei soovi pöörduda tagasi N. Venesse ja palub USA-s asüüli. Politsei andis asja üle immigratsiooniametile.

Välisministeriumist informeeriti sündmusest Nõuk. saatkonda. Seal nõuti, et Lev-tchenko kohtaks Vene konsuliga ja talikult testaks temale oma kavatustest.

Lev-tchenko nõustus kohtamisega, mis toimus 16. juulil New Yorgis USA välisministeriumi esindaja juuresolekul. Lev-tchenko kinnitas seal, et ta on otsustanud vabatahtlikult jääda USA-sse ega soovi tagasi pöörduda Venesse.

Lev-tchenko palve on eluviisimise välisministeriumis. Ta saab ülenõuselt peatus USA-s.

Küng: Oht jääda vähemurahvuseks oma põlisel maal

ÖRENÄS (EPL) — Lõuna-Rootsi eestlaste suvepäeval Örenäsi lossi pargis oli peokõnelejaks meie noorema päve publitsist Andres Küng, kes käsitles rahvastiku küsimust okupeeritud Eestis. Pärast viimast sõda oli muulaste osatähtsus Eesti elanikkonnast ainult 3 protsenti. See oli tunduvalt vähem kui Eesti Vabariigi ajal. Miks? Sellepärast, et Narvatagune ja osa Petserimaast liideti 1945. a. Vene NSV-ga, kus enne sõda elas enamik venelasi. Vähemurahvad kas asustati ümber enne teist maailmasõda või hävisid sõja ajal (juudid). Viimase rahvaloenduse ajal 1970. a. oli muulaste osatähtsus üles hüpanud 8 protsendilt 32 protsendile. Kui praegune areng jätkub, muutuvad eestlased omal maal vähemurahvaks enne sajandi vahetust. Miks on see nii? Andres Küng vaatles põhjusi.

— Venelaste sissetrind Eestisse, ütles Andres Küng, oli Stalini ajal ametliku suundi aumamise tulemus. Nüüd aga tuleb suurem osa vene-lasi vabatahtlikult. Neid mee-litab Eestis kõrgem keskmine sissetulek ja elatus kui mujal.

N. Lõdus, eestis on saada tööd ja elustatud korras kortereid. Ohkand on meelitsavalt läi-nelik. Ees ootab suur vene rahvusvähemus ja sissetra-daja ei tunne mingit üksildust. Samuti on ees suvelist ja sõpru, vene koolid ja vene kultuur. Kuusikümneadast aastast rändas sisse Eestisse ca. 8.500 venelast saatas. See arv tõusis 1970–73 umbes tu-hande võrra. Et Tallinnas on teoksil 1980. a. rahvusvahelise purjelennuajandi ehituspro-

jektid, siis on oodata seoses sellega lähematel aastatel suurt sissetrind.

Väidetatakse, et tulevikus on Moskvas raske suunata ni-palju venelasi Eestisse, kuna venelased ise on muutumas vähemurahvaks N. Lõdus ja et Moskvas elav Leningradis on sündinud veelgi väiksem kui Eestis ja Lätis. Samuti tuntakse puudust vene kolonistide järele oma kauge ida-piiri julgustamiseks vastu Hiina. Aga kõik see ei tähenda, et need tegurid, mis tingivad sissetrind eestisse, oleksid kadunud või kaotamas oma tähtsust.

RAHVA LOOMULIK JUUREKASV on elanud Ees-tis ja eestlaste hulgas väik-sem kui üheks teises N. Lõdus

vahteriga, väljaarvatud Lätt. Kümneümneadast aastast oli see vaid 3000–4000 inimest aastas. Eestlaste ja lätlaste sündinud on madalamate hulgas maailmas. Seda saab seletada sotsiaalekonoomiliste ja demograafiliste teguritega.

Sotsiaalekonoomiliste tegu-rite hulka kuuluvad: korter-i-kitsikus, kool lastekasva-tamisel, laste abirahad on lii-ga väikesed, naised töötavad üldiselt välispool. Rodu-Päevakodudesse laste palgu-tamiseks ei ole küllaldaselt kohti. Abielulahutused peab mees maksma kõrgest elatis-rahajaneljandik sissetulekust lapse eest, kolmandik kahe lapse korral ja pool kolme lapse puhul. On parem olla eestlase vallaline. Järg lk. 2

18 aastat Mallorcal

PALMA DE MALLORCA (EPL) — Juba 18 aastat on Mal-lorcal elanud eesti kunstnik ja reisibüroo direktor Erik Schmidt. Ta saabus saarele rootsi reisibüroo esindajana ja kuna saar talle meeldis (ta on ise põline naissaarlane), siis kujuneski asi nii, et temast sai paikne "majorkiin", milline sõna küll öieti tähendab põlist mallorcalast.

Aastaid tagasi asutas ta kahe hispaanlasega reisibüroo "Vijares Mallorca", milline on seni eeskätt teenuseid pakkunud teiste maade turismikorraldajale.

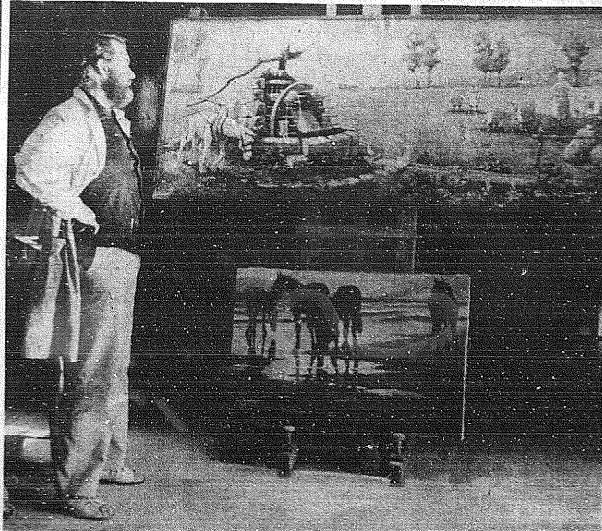
Üks kaasomanikest lahkus varsti ettevõttest ja nüüd jagavad kaks järeljäänud omanikku asju nii, et Erik Schmidt korraldab väliskontak-tid, partner aga ma-jandust.

Reisibüroo sai alles äsja uued ruumid teen-traslaes Palma de Mal-lorcas, disponereses kogu hoonet, kuhu nüüd koondatai mitmele poole linna laiali paisatud

asju nii, et Erik Schmidt korraldab väliskontak-tid, partner aga ma-jandust.

Reisibüroo sai alles äsja uued ruumid teen-traslaes Palma de Mal-lorcas, disponereses kogu hoonet, kuhu nüüd koondatai mitmele poole linna laiali paisatud

osakonnad. Tegevus on laienemas seoses uute tuulitega Madridis. Nüüd hakkavad puhku-sereise sooritama ka mandri hispaania töö-tajad ja vastavad mi-nisteriumid on pla-neerimisel rakendama ka "Vijares Mallorca". Järg leheküljel 3.

Kunstnik ja reisibüroo direktor Erik Schmidt on elanud 18 aastat Mallorcal. Ühest vanast talust on ta ehitanud endale ateljeestudio. Pildil kunstnik oma ateljees.

EPL

Kolmapäeval, 7. juulil

Oksasaagijad

Toredal ja tugeval fassaadil, mida N. Liit näitab väljaspoole, on kuulsidetagune, mis kaugelgi nii vasta sellele uhkusele. Traditsiooni kohaselt prioriteerib kommunistlik maailmariik oma sõjalisi ettevalmistusi: laevastikud suurenevad ja liiguvad teiste riikide rannavetes, armeed ja ohujõud ületavad mitmekordset lääneriikide koguvõimsust vähemalt kvantitatiivselt. Samal ajal on riigi siseelus standard tähelepanekavalt madal, valitseb kaupa ja isegi toidupuudus, teedevõrk on halvas korras jne. Isegi Balti riikides, miliseid on peetud Moskva "vaateknaks" läände oma läänelisema standardpildiga, on üha rohkem ilmema hakanud tõeline mahajäämus võrreldes vaba maailmaga. N. Liidu toidualne teekiri ulatub viimasel ajal ka sinna, rääkimata tarbekaupade kriisist. Muudatused Stalini-epohhiga võrreldes on muidugi toimumud, aga kaugelgi mitte nii suuresti, et rahvas saaks kuidagi viisi normaalselt elada. Ja see on selge nõrkus ka ühele sõjalisel kolossile. Kui tagala on nõrk, on raske sõda pida.

N. Liit ja kommunistlik maailm üldse on leidnud koeksistentsi, mille ameeriklased miskipärast "oma leitiuse" kuulutasid, vahepeal nn. detente'i sildi kasutamise. See koeksistentsi pakkumine on osutunud üldse soodsaks äriks ja päästereetiks siseprobleemides. Lääs, järjekordest usus kommunistide parematele mõtetele tulekust, on sõstunud oma majanduslikku ja tööstuslikku abi pakkuma seninagematutes mootmetes, mis veel tähtsam — ilma et kommunistlik maailm pruugiks otsekohe midagi maksta. N. Liit ja idariigid üldse on õppinud ära, kuidas saada krediteid: kõigepealt meelitatakse suurte äritehingutega, mille sõlmimise äkki kerkib nõudmine, et tehingud saab ainult siis sõlmida, kui antakse pikaajast väga madalaprotsendilist krediti. Ja tavaliselt ei jää partneril läänes muud üle kui aktsepteerida.

Kaugelgi mitte täielike andmete järgi on ainuüksi mõeldud aastal lääneriigid kommunistlikele maadele andnud kõvavaluuta-laenuid 32 miljardi dollari väärtuses, kusjuures laenuid aastal olid 10 miljardit suuremad kui 1974. Kolmandik sellest hülasli-

kust laenusummast on läinud N. Liidule, kes on saanud nii kontantlaenuid kui ka kaubakredite. Muide, lääne kaubavahetus oli N. Liidu ja satelliitmaailmaga aastal 1975 sellises ebabalansis, et raudkardina taha saadetud kaupade väärtus oli 3,5 miljardit dollarit suurem kui sealt toodud kaupade väärtus. See olukord on muidugi silma hakanud ka lääne pankuritele ja peaks neid mõtlema panema.

Tavaliselt aga arvestatakse lääne majandusringkondades, et N. Liit on rikas maa piiramatu maapõuevaradega ja kullareservidega, mispärast et tule muret tunda lagasimaksimise pärast. Pealegi usutakse, et Moskva on kollalt olev lääne tehnilisest abist, et mitte kohustusi täitnata jätta. Ometi võib siin meenutada tööstasja, et N. Liit paljudel juhtumel on "rikkusele" vaatamata loobunud kohustuste täitmisest. Siiani on asjatuid läbi-rääkimisi peetud tsarside Venemaa kohustuste reguleerimiseks. Paremini et ole asjad arenenud ka nende nn. lendleuse-võlgadega, mida ameeriklased viimase sõja ajal andsid N. Liidule, nende hulgas terved laevastikuüksused. 11 miljardi dollari suurusest laenust nõustus N. Liit lõpuks maksma ainult 800 miljonit, vättes, et liit-laste abi N. Liidule oli "nende oma huvide". Ja lääs on selle seletuse ka aktsepteerinud.

Milleks kasutatakse kommunistimaades lääne abi? Kuigi USA, Kanada jt. nismuud on juba mitu aastat peasegu kogu oma välisajast soodsalt muutnud N. Liidule, ei ole sealne kodanik nähtavalt sellest palju abi saanud. Oletada võib, et osa saadud viljast on reserveeritud strateegilisteks varudeks, teine osa müüdnud kallimalt edasi abi näol kommunistliku rezhimiga arengumaadele, kusjuures ülejäänud on alles läinud leivapuuduse leevendamiseks.

Peale leivavilja on lääs ehitanud N. Liitu autoteed, millede rüüdnud varsti hakkasid lääne omadega võistleva liisisturgudel ja milledel on muidugi oma suur strateegiline tähendus transportprobleemides. N. Liit on saanud masinaid, avansseeritud elektrontechnikat, mh. raaliseadmeid, mida nüüd kasutab ka KGB, kellele vaba maailma abiga on osutunud kergemaks kodanike valamine ja registreerimine.

Heaks näiteks on ka abi Castro Kuubale, kuhu maa ka Hootsi saadab simatorkavat nn. humaanset abi. Kuuba protesteeris, kui rootsi riigipäeval abi vähendati liisuvõimsel kodaniku loobi soovide kohaselt, kes ei loe õigeks Castro Angola-invasiooni. Näidajavat mitmed haigaprojektid jne. teostamata. Mis aga teostamata ei jäänud, oli 18.000-mehelise ekspeditsiooniväe tohtud summasid nõudes saatmine üle Atlandi Aafrikasse, ja paljud usuvad, et ka see toimus lääne abiga — just enne seda

Vastu suurele kohtamisele Baltimores. Sisenemine SAS-lennukisse Arianta lennuväljal. (EPL-foto).

Rootsi vaade Saksamaale ja Saksa vaade Rootsile

Rootsi meesimeedi ja osa ajalehti on viimasel ajal kutsunud üles Lääne-Saksamaast pildi kui "natsismi" poolt kaudvabast riigist, kus püritakse teistimõtteid tegevuse ja sõnavabadust. Tegelikult kahtleb end poliitiliselt agressiivse Ida-Saksamaa naaber vägivalla ja riigikutsutamist õhustava vasakradikaalse vastu (nagu meile tegime seda pärast 1924. a. 1. detsembril riisuslatsket).

Kuidas vaatab omakorda Saksamaa Rootsi (kui me maha arvame massajakirjades "rootsi patu" viljelemise, mis viimasel ajal enam ei oma ajakirjandusliku kõnu naadest)? Rootsi vahetvõim kapitalismi ja riigimajanduse vahel pole eriti populaarne Saksamaal (ka mitte sotsialistide huigas), sõnal "kollektiivne" on end individuaalideks pidavate sakslaste kõrvas halb kõla. "Frankfurter Allgemeine Zeitung" kirjeldeb rootslasti kui passivset, alandlikku ja taltsutatud rahvast, kes jälgib moodi nii rüetuses kui ilmavaates, kogu aeg kasvatades oma kaaskodanikke, rootslased kartvad vasturääkivust ja protesteerimist, mis tegevat inimese nauruvärseks.

Saksa liberaalid ei saa aru rootsi võrdsusideaalist (jämlikhet). Kuidas võib (aktiivsete teist andekamaid ja viitsalmeid inimesi esitada kõrgemat elus-tandard hankimast? See ei sobi saksa liberaalide meelest moodsa ühiskonnaga, mis on üles ehitatud võitlusele ja saavutustele. Rootslased ei analüüsi põhi-kusumist, arvab ajaleht "Die Zeit".

Marga Takk Hollandist viibib külas USA-s. Varem elas New Yorgis. Hollandis elab ta koos õega.

Pärja Inari, kes elab Lääne-Berlinis, saabus tagasi reisirist New Yorki.

Lend...

Alg. lk. 1

vanasse passi. Nii oli see ühel göteborglasel, kes saatis ära oma perekonna ja ise pidi järele sõitma Lend Läände teise lennukiga, mis väljus esmaspäeval Arlandast.

Arlandal oli sagimist palju ja kuna ärasõitjatel oli rohkesti saatjaid, siis paistis, nagu oleks charterjaam otse eestlaste päralt.

laenas Lääne-Saksamaa Castrole 250 miljonit dollarit "vabrikute ehitamiseks".

Kuidas ka on, kuid senistel kogemustel on lääne aina kasvav abi üha suurendanud N. Liidu sõjalist võimsust ja kaugelgi mitte kergendanud kodanike elu. Ilmselt on lääs pidevalt olnud tegevuse oaks saagimisega iseenähtavalt.

KLA

KÜNNAPAS PROFESSOR

Prof. Theodor Kunnapas.

Raidur riigitoetuse delegatsiooni

Riigi toetuse jagamiseks moodustatud nn. koostöökomisjonile uueühingute vahel kuulub juurde ka eridelegatsioon vähemuse ja sotsialdemokraatide delegatsioonidele. 1976/77 eelarveasutal on nimetatud eestlaste esindajana õp. August Raidur, pastor Resi Kollita, monsignor Kristian Hylia, ülemarst Bruno Kaplan, metropolit Paulus ja Rejast Redruv.

Valituse otsusega nimetati Stockholmii ülikooli psühholoogia professoriks nldr Theodor Kunnapas, kes seni 100aas ülikooli juures dotsendina.

Prof. Kunnapas on muide Eesti Öpperaamatute Fondi esimees.

Andres Küng kõnelemas Örendi lossiparki kogunenud eestlastele, örendi oli kuusagi ka eesti põgenike laugrid. (EPL-foto KÄRL VAHER)

Oht jätta...

Alg. lk. 1

Sündinud Eestis vähenavad ka mitmed demograafilised tegurid. Eestlased on praegu vanimaks rahvaks N. Liidus. Homsete lastevanemate hulgas on vähe noori. Abielulaste arv on vähenemas. Nii on ka üldiselt, lühus või leed. Palju abielusid lahutatakse. Enam kui kolmas nelin lõpeb lahutusega: see on Kuuekoristus 1920. a. andid. Põhjusteks on peamiselt suguvahe liigumine ja liitad korterid. Sugaabluheid hoiab eestlaseid abikaasast sünitamisest. Sogaabluheid on üheksa vähe: al-

nult umbes 7 protosent; sündinud vähenavad ka väga levinud abidrid. Iga kuues abielus naine lõpetab raseduse abortiga, mis vähenemist ka vallaaltest naistest. Need on kohutavalt kõrge arvud. Lõpuks on rahval juha enne sõda kujunenud kombeks ühe lapse traditsioon.

TUGEVA RAHVASTUNNE on see, mis sunnib palju loovust eadasiolamiseks kodumaa. Tänapäeval ei tule kine alla, et eestlased rääkisid seal muid kui oma emakeelt. Kfr. R. Kreutzyvald koostas "Kalevipoega" 1980. aastatel, kahel viisil, mis sada aastat hiljem on veel eestlaste olemas. Alles veel stalini-ajastul oli üsine põhjus kartusks, kas eestlased elab seda üle. Tänapäeval kodueestlased mitte

ainult ei ela üle, vaid nad on hakanud isegi elama. Venestamise surve tekitab seda suuremat vastupanu. Ja ka abieluseltest kaavab eestlaste rahvas naine hühande võrra vastas kodumaa. Eesti rahvas kodumaa on küllalt arvukas, rahvuslik kultuur nii kõrgealt arenenud ja rahvuslik vastupanu venestamisurvel nii tugev, et ettenähtavas ajavas naine hühande ei ole kartat, et eestlased kaotaksid jälle üht nõukogude ühatsühja.

Nõukogude püsimispeierium on kestmud peatselt 60 aastat. Miks aga peaks just see imperium jääma pistima igavest? Kord kutsus seegi üllitum ja siis otsus eesti rahvast kodumaa us ja võimsam arkamisega!

OSVALD VIHRSOO

EESTI PÄEVALEHT

Peatoimetaja Johan Kõika

Vastutav väljajaaja (ansv. üst.)

Arvi Moor

Toimetuse ja talituse:

EESTI MAJAS Stockholmis:

Wallingtoni 42, 1 tr.

Postiaadress: Box 667

101 26 Stockholm 1

Telefon 21 84 46

Tähtsate Eaklitsus Juri Asu

Andr. Eesti Päevaleht, Box 130

631 02 Eeskudala, tel. 016/47772

Posti- ja teleaadress nr. 1367/77-9

Kuulutuste arveldus postitru 62 00-0

Eesti Päevaleht Forlags AB.

Tallinn: Kesklinna

Asuta : K. 215-; Termin (4 kuud) : K. 78-; K. 11-; Väljandajad EESTI PÄEVALEHT FORLAGS AB

Trukitaja: Eaklitsus-Kuutrens Tryckeri AB Stockholm 1976

Vaneõlu vaekausil

Riigipäeva otsusel lõpeti 1. juulil 1977 vaneõlu (melloni) müük. Paljud rootsi ajalehed on seda oma juhtkirjades käsitletud. Avaldamine tekitab iseloomustavamaid seikluhi.

8.6 vane- või keskööle tarvitamisest võidakse järele käigutatakse jookele tarvitamisel. Samas aga tootmistakse, et seda teeb vaid vähem, enamuse on niivõrd ööle, ja seda ei tee. Senise õlledehvi asemel tuleb niisuguseid karaskuravale.

Riigipäev lükkas tagasi vahetult lahendamise ütle ümberneku ettepaneku. See on tark otsus: mõne protsendi võrra lahjem õlu ei vähendaks noorte õlitarvitamist. Purjusid äärmiselt tuleks vältida. Riigipäev lükkas tagasi oma kaastunnet vaneõllest nakatunud noorsoole ja noortele, keda koormavad vaneõlle tarvitamisest tekkinud kahjustused. See otsus ei lahenda paugupäält heste ja noorte alkoholi probleemi. Toonitati, et tuleb teha pidevat seigutustööd, toetada noorte tegevust ja kõrvaldada alkoholi aupaiste, mille kulupost aastast tõuseb kuu miljardi kroonini.

Riigipäevale esitati kolm ettepanekut: 27. mail — üldine süüsi käskidele; alkoholi mõju toiminud kuriteod, õnnetused ja sotsiaalsed probleemid maksavad ränkava.

Televiisioonis on üldiselt alkoholi tarvitamine 27. mail — päev pärast vaneõlle Riigipäeva otsustamist — karaskurava kava televiisioonis oli puhtakujuline

karaskuravast, naeruväärastamine: viiete lookal, vande eide-taateid monotoone laul, halvasti kuulivad segasõvitu kõne ja õhu publi pidiast interjueerimine, kelle troadist sõnad on: "Kui müü ei saa serevõid vaneõlile, veinile ja viinale". Kas selle kavaga sooviti avada pubi laulu nurgale? küsi ajalehe reporter. Karaskuravah oli täiesti ignoreeritud. Noored, kes seda filmi vaatamis, nägid, milline saatus neid ootab.

Negativeid oli ka hiljutine noorte interjueerimine televiisioonis, kus domineerisid tantsulokaalid ja lõbustus, kuid puudusid vaimsed hvidid ja positiivsed televiisid.

Thorben Földin avaldab 18. juunil ajakirjas "Accent" Centrali suhtumise alkoholi küsimust. Parteilist kinnitab, et küsimustele ja selgitustele tuleb liidada teisi tõekasutusi samme. Alkoholi tarvitamine tuleb seadma tema sotsiaalse ja ühiskondlikult poliitilise siduvuse ja üskitult eriladeld koordinerida ja suunata tegevust nii, et väheneks alkoholi tarvitamine ja alkoholi müük. Lapsed ja noored peaksid kasvama sellises milieus, kus nad leiaksid stimuleerivat ja mõttekultilist tegevust ja kus side vanematega ja teiste täiskasvanutega areneks usalduslikuks koostööks. Eriti tähtis on sõbrja ja sõbratöö, kooli milieus ning noorte aktiivne ja siusakas vabaja kasutamine. Elumurede ja elurakuste viinakaalis uputamise käiduvast tuleb ära hoida.

Kerge kätesaadavuse tõttu on vaneõlle tarvitamine noorte hulgas laialt levinud ja tunginud järjest noorematesse aastatesse. Alkoholi kahjustatute arv on tõusnud kõrgemale kui kunagi varem: vaneõlu on sisseõeldud väärkav käigutamine alkoholiõllete jookele tarvitamiseks. Rohke aastate kestel oleme saanud teadlikuks probleemidest, mis vaneõlu on tekitanud. Kätesaadavuse kitsendamise abinõud ei ole olnud efektiivsed.

Täpsemat ja vajalikku vaneõlu likvideerida. Selle kaudu uus

noorte generatsioon ei saa varakult muutuda alkoholist sõltuvaks ja oma tulevikuks rikkuda.

Alkohol aupaiste kahandamiseks ja alkoholi tarvitamise vähendamiseks oleme esitanud ettepaneku, et alkoholiõllete jookele reklaam keelustataks. Keeld peaks olema üldine ja haarama ka veini- ja viinakestust ning Systembolagetit. Kergeõlu ei kuuluks reklaami keeli alla.

Oleme veendunud, et on vajalik rida abinõusid, et tulevikuks väheneks inimliku kannatused ja kahjustused üksikisikule ja ühiskonnale, mida tekitab alkohol ja teiste stimulantide (narkootiliste ainete) tarvitamine. Selle sooviga lõpet Földini artikkei: "Keeld on vajalik".

BERNHARD MÄELO

Filmitäht fotograaf Münchenis

MÜNCHEN (EPL) — Omaaegne filmitäht Kristina Söderbaum (peasoonil näit filmis "Kuldne linn"), keda vaatamata ta rootsi rahvusele, kodumaa enam ei mäista, on õnn ja peab purjus Münchenis hstiminevat fototeleed.

Kristina ja tema mees, filmilavastaja Veit Harlan (suri 1964) kaotasid sõjaga kogu oma varanduse. Kristina esimes Saksa maal peamiselt romantilis-sentimentaalsetes filmides ("Kuldne linn" jt.), kusjuures tema filmid lõppedid tihti traagiliselt — ta tavaliselt uppus. Kuna Harlan ja Söderbaum olid Goebbelsi lemmikud, hakati Kristinat pikilest kutsuma nimiga "Die Reichswasserleiche", täieks umbes — riigipuuja. Nii nagu öö III riigi tiitlid — riigitiigi, riigimihist, riigimarssal jne. Pärast sõda oli Veit Harlan tüü aega põlu all eriti juhtuvastast filmi "Juut Süs" valmistamise pärast.

18 aastat Mallorcal Eesti kunstiniku elust

Hispaania jõukus on tunduvasti kasvanud ja uus demokraatiseerimistlinn, mida lannseerib kuningas don Carlos, pühendab ka ühtsajate teiselajal. Raskimine ei ole enam viimase ajalehele ja enamasti privilegieritud klassi teinistuses, nüüd on see muutumas üldiseks. Vähemalt aitas see kaasa Mallorca probleemide lahendamisele, kus viimastel aastatel on turistide arv vähenenud. Mitte rootsipoolse bol-koit pärast, mis on suhteliselt pisike osa Mallorca turismajajandusest, vaid eeskätt turismi üldisest lamenemist ja uute turismismärkide konkurentsi kombinieritult üllritist tulemustega ja inflatsioonile kallimisele.

Erik Schmidt usub, et Mallorca ka tulevikuks rahuldab nii välis- kui sisema turiste, sest harva on ka Vahemere saartel tagasi ajades, mida pehmeklimmaline ja roheline Mallorca pakub. Kõiges, kas ta ei igaste tagasi Skandinaaviasse, vastab ta:

Algasin elada Itaalias. Nüüd mitte. Olen käinud korraldvalt Rootsis, Iirias ja mul oleks tekkinud soovi tagasi asuda. Kuigi olen rootsi kodanik jätakuvalt, naudin alalise "residentiatsena", nagu seda hispaanlased väljendavad. Mallorca kõiki kohalikke elanikke õigusi ja see on olnud minu tegevuses. Olen nüüd omandanud ka kinnisvara Iirias lähedusse — vana talu, kuhu ma olen ehitanud oma ateljee ja kus ma perekonnaga suvekuul elan.

See tüüpiline Mallorca talu aas Eestist. Kõik on kummaliselt komodeeritud, linnast väljas, kuhu pääseb kitsaid ülikõrvald ja sageli nurklikke teid pidi, mis autot just ei säästa. Aga kui oled hispaanilike müüridega tänavat eraldatud taluhoov sisse sõitnud, siis avaneb ühtlasi üsna mandlipool, rohked õlimets katkeversioonid, sõidurööpad rohekate viljadega, ja kõik see keest rõkkavat ilmuuolu igast kandist, mille vahel kostab ka kokkumäng. Ise siis, et kunstiniku süda on siin.

— Ostin selle, kui vana omanik ümber asus naabersaarele Ibizale. Olen pühinud kõike ümber seada mugavaks kui päriselanik, kuid ilma miljööd põhiliselt muutmata. Mulle on lausa lõbu pakunud 100 rühkimine. Mul on oma sepiis, tiieritöödoka hüdavaljalikud sead, kujundustegevuses, kus sageli tuleb olla ka müüriisep, jutustab Erik Schmidt, kes äsja astub eriti õhulise sammui: ta juuges purida vee järele, ja küüsi emustusest naabrite poolt öödeilugustavad, leidis puurmasin vee.

Olen nüüd nagu mingi veealuste teiste silmis ja mind kutsutakse naabrite krante vaatama, et selgitada, kus tasuks purida vee järele. Igal juhul annab vesi uusi aspekte alapiidamistele kui ka liidestele hõlguenprobleemidele.

Vana omanik kuus viina ajal vett maa-alustesse reservuaaridesse, et põnaperioodile oleks kaastmisset. Neist reservuaarides kavatsen nüüd teha superbasseini...

Nagu kuumas Hispaanias talv, on aknad hoonele väikesed ja alati luugistatud, et hoida jahedust. Schmidt on ehitatud juurde moodsa köögi ja valikuma kinnise patio siseku ja kõvale, kus kasvab buganvill ja siinse mimosa. Eriti uhke on ta

Erik Schmidt oma talu ukseks.

aga ateljeele hoone ülemisel korralt, kus ta veedab suure osa oma vabast ajast maalimisega. Ateljee laeknäd on varustatud tarvimeistest valguse suunamis- vahenditega nii pöikese- kui kunstniku valgusele. Seinal on kaetud kunstiniku oma loomingu- vana mitmetest ajakirjudest kui ka teiste meistrite töodega. Ka uuest on saanud maalid ja baarikappi pakse joonart kujutava maalid kaudu.

Olen oma töö linnas nii seadnud, et mul jääb küllaldaselt aega maalimisega. Olen viimastel aastatel eeskätt tegeunud portreekuniga. Leian, et näod, kehad ja kohad on huvitavad avastusobjektid. Paljud, keda olen elus maalitud, võtavad uuesti kontakti ja mind on kutsunud korraldada välismaalegi protreerima.

Schmidt väidab töde seas leian paar portreed ja ühe kompositsiooni rahvapillilisele Kandle Jussile teemal. Selle kohta ütleb ta:

— Mul tekkis omal ajal Stockholmis eriline kontakt Justiga, kes oli üksik ja iseenärvil individ; see iseenärvil sõprusvahetused hispaania ja portugali maa- ja vanadele motive, inimgrupee jne. Ka motiivid liialtas ei püü. Need on ta jõuendile pandud reismuljed.

« Või olla jään siia talu elama, kord, kui aktiivset tegevustest tagasi tõmbun, lõpetab Erik Schmidt, kes praegu käib 21. eluaastal. Palju olnud ju sellest, millesse üsni ma küüneb. Praegu suurenevad vabadused ja see järkjärguline demokraatiseerimine palistab olevat ahus tee, kui ei taheta maad paljastada uutesse saatustesse sündmustesse. Hispaanlased ei ole unustanud oma traagikat koduajast.

Vesties: JUHAN KOKLA

Rajaja kirjutas

"ÜLESTOOSU TEGUJAD"

Lugedes Eesti Päevalehe ar-
tikleid 12. juun. k.a. "Hans
Kruus...", tuli meelde juhtum
21. juuni "ülestoos" kohta.

Teenisin tol ajal Tallinna-Harju prefektuuris. Oli hommikupoolne aeg, kui kuulsime järsku tänavalt karjunist "maha Reio" (prekti nimi). See korrati mitmel korral. Astudes ainsa juurde nägime tänaval seisvat meestervit, nelja kaupse reas, umbes 50–60 vana noid olla. Meie ühe enamus töötajates, kutsuti rivi lõpul, oli osa mehi ka pitsakausi ja habemete. Rivi ees seisis kõin noorem mees, punane lipuke käes, nädaga rivi poole kõvasti karjudes "maha Reio", andes lipuga märku, mille järel rivi jäi seiskajad kooris ühe händisid. Sellele meeste arvule tundis aga karjuline väga nõrk olevat. Märkasime ka, et Väike Brokumäe tänaval, suunava vastu Põhja tänaval, seisis vene tank, mille autotööd oli ootamas prefektuuri poole. Rivi seisis mõne minuti prefektuuri ees ja keeras siis linna poole tagasi, mida tegi ka tank.

Samal momendil sienes üks kaasamatmike. Ta oli just linna tulnud, kui rivi seisis ja hüüti "maha Reio". Ta oli eriaristatus ja väidetavalt oli ootamas prefektuuri poole. Rivi seisis mõne minuti prefektuuri ees ja keeras siis linna poole tagasi, mida tegi ka tank.

Samal momendil sienes üks kaasamatmike. Ta oli just linna tulnud, kui rivi seisis ja hüüti "maha Reio". Ta oli eriaristatus ja väidetavalt oli ootamas prefektuuri poole. Rivi seisis mõne minuti prefektuuri ees ja keeras siis linna poole tagasi, mida tegi ka tank.

Samal momendil sienes üks kaasamatmike. Ta oli just linna tulnud, kui rivi seisis ja hüüti "maha Reio". Ta oli eriaristatus ja väidetavalt oli ootamas prefektuuri poole. Rivi seisis mõne minuti prefektuuri ees ja keeras siis linna poole tagasi, mida tegi ka tank.

V.T.

Eskilstuna E. Selts tähistas Võidupüha

Võidupüha tähistamine Eskilstuna linnas toimus täna hommikul 26. juunil Eesti esimehe ing. Lembit Pelti kaunis suvekoos. Seltsi teravits peremesse oma abikaasa küllalisi ja soovis, et Võidupüha tähistamine nõudub nühis meeleolu ja päleval vastavusele. Lühikeses jalgutaku järele jäi kalarikka järve kaldale aasume alustalade päevakava esimese osa täitmisle.

Pererahvas oli suuremaja ümbritsevas metsas värviliste lipukestega märkinud pikema teekäsi, mille peatuskohad siinsele meelele. Lühikeses jalgutaku järele jäi kalarikka järve kaldale aasume alustalade päevakava esimese osa täitmisle.

Pererahvas oli suuremaja ümbritsevas metsas värviliste lipukestega märkinud pikema teekäsi, mille peatuskohad siinsele meelele. Lühikeses jalgutaku järele jäi kalarikka järve kaldale aasume alustalade päevakava esimese osa täitmisle.

Nüüd andis pealinnast küllakustatud kokkide Tallinn-Harju pikemas kõnes ülevaate eskilaste pealeatungist juunis 1919 Võnnu linna suunas ja selle purustamisest teise väeosaga 8. diviisli ülemä kindral Põdderi juhtimisel. Põdder andis võidu puhul kiisu panna Eesti linnapoolset linnad lipukestesse ja püüda seal väeosade paraadi. Nii sündis Võidupüha, mis hiljem kinnitati üleriiklikuks. Kõneleja hindas selle päeva tähtsustamis vajadust tulevastele põlvkondadele ja meele endi rahvustunde arendamiseks. Edasi andis kolonel sihtjooni, mida võlme teha praegustes oludes, et hoida võitlustahet ko-

dumaa vabastamiseks. Ta luges muu hulgas professor A. Vöbusse kirja USA president Gerald Fordile, milles väljendab raske mure sadade miljonite kommunisti orjuses väealvate rahvaste pärast, ja kirjgib, et Kissinger ei ole see mees, kes midagi teeks vaba rahvaste huvides.

Võnnu nõud president, et ta mõtleks Ajaloo kohule ja olukorra tõsidusele. Kolonel ettekanne võeti vastu väga soojalt ja esimese õlles temale tänu ja kiinitsat rida mäitkehtil valmistatud riigi vapi pealiskirja "Võidupüha 1976". Ühiselt lauldi meelelaulu ja hilislool alga tagasiõit linna.

See päev jääb osavõtjatele pidevalt meelde!

EESTI RAHVAPILLILINEES KANDLE JUSS

Rahvapillilisees Kandle Juss Erik Schmidt nähtuna.

CIA agent osutus hiljem marksistiks

WASHINGTON (VE) - CIA kriitik kirjanik Philip Agee pole selline kangelane, nagu mõned ameerikalased arvavad ta olevat, vaid ta on marksist ja kommunistide toetaja, kes aitas ameeriklaste vastu Ameerika kutsutakse, ütles üks Ameerika kõrgeimast salaluse ekspertidest.

Ekspert kirjutab, et kontroversiaalne kirjanik, endine CIA agent, on juba tekitanud kuulamatul suuri kahjustusi USA salaluse võrgule, avaldades oma endiste kolleegide nimed. Nüüd ütles ta teise raamatu juures ja kasjandajad kardavad, et see võib veelgi enam kahjustada USA teadete teenistust. "Agee kasutab hävitada Ameerika süsteemi", ütles endine CIA ohvitser David Phillips, kes on 30 aastat töötanud luureteenistuses. "Ta on astunud paljusid agente suunde otse nende töö kirjeldamiseks ja nimele avaldamiseks."

Ta on annud isegi välismaale asuvate agentide elukohta aadressid, mis võimaldavad vastulaure neid paljastada ja neutraliseerida."

Phillips, kes lahkus 10 kuud tagasi CIA teenistusest, on alustanud vastulööki andmist Ageele ja ta kaastöötajate, kes on avalikult tunnustanud, et neil on kommunistidega sidemed.

Agee külastas viie korda Kuubal, kui ta oma raamatut kirjutas, ja ütles isegi oma raamatust, et ta sai abi Kuuba kommunistlikult parteilt tekiti koostamiseks.

Agee on samuti tunnustanud, et tal on pidev kontakt Kuuba saatkonnaga Ameerika Euroopas.

Üks vanem CIA ohvitser, kes ei soovitud oma nime avaldada, kinnitas, et Agee taktika agentide

paljastamisel on laiduväärne. Ta on ohustanud teisi agente ja riikunud salajast lepingut, milles alla kirjutades ta lubas seda austada.

Agee, kes elab praegu Cambridge's, Inglismaal, mõisteti hukka ka teiste CIA ametnike poolt. Harry Rositzke, ka erulainud vanem ametnik, ütles, et Agee on agentide nimele avaldamiseks läinud madalama kaitse eetikas kui keegi kunagi võib minna.

Ta ütles, et ameerika ühiskondlik süsteemi vastu ja pole kahtlust, et ta on selleks abi saanud Kuubalt.

Ameerika ajaleht, kes pöördus Agee poolt seletuse saamiseks, sai vastuse, et Agee ütles, et ta soovib oma raamatut juures ja see paljastab veelgi rohkem CIA agente nimele. "Ma olen marksist", ütles Agee. "Ja ma arvan, et CIA ja praeguse süsteemi tulevad enne muuta, kui sotsialistlikud eesmärgid muutuivad kaitsesaadavaks."

Agee lüüts CIA-ga 1966. a. ja teenis seal 12 aastat, peamiselt Lääne-Ameerikas. Ta ütles, et alati aktsepteeris ta täielikult oma ülesandeid, kuid aastatega nõudis ta ja kommunistlike vägede, et üks kõrgem majanduslik ja poliitiline organisatsioon on vajalik.

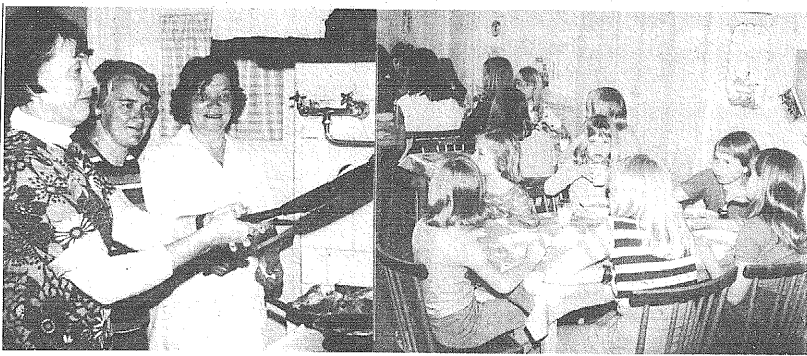
Agee esimese raamat oli "Kompani sead: üks CIA päeviku", mis tekkis paljastuste ahtereaktsiooni ja viis CIA Kreeka piirkonna juhi Weihi mõrvamisele.

Agee ütles, et tema reaktsioon Weihi mõrmasid kuula saades oli, et see pole midagi võrreldes kümnete tuhanded inimeste tapmisega CIA poolt.

Autori senised aktiivsed on järele raamatut ahvardus on teinud Kongressile vajalikuks uute saladust puudutavate seaduste andmise, ühte endine vastulaure osakonna ülem James Angleton.

See võinud oleks vältinud Agee's suhtes sõjaväelise korra. Kui sellist seadust ei anta, võib uus "Ageesti" juurde tekkida.

Agee on teinud juba määratud palju kahju Ameerikale ja uue raamatuga ta teeb seda veelgi rohkem.

Mattsvaimi toli lastele on Kungla pinnakööki. Silvita Silveus pinnakööki keemas. Seda tegevust jälgivad Kaie Päts ja Maria Broberg. Pärnalt lapsed sõltuvalt.

Kui Kungla rahvas kuldsel aal...

Kul lehtseda "Kungla" küla-äärast, kus selgub, et 20 aastat on möödunud suvekodu ühiskonnast. See ühiskonnast on Viljaks olnud, sest igal järgneval suvel on eesti lastel olnud võimalus veeta neil nädalid sinis ümbruses.

Sellel juubelilastele avas "Kungla" oma värava lastele 10. juunil ja praegu on 42 kasvanud, (22 tüdrukut ja 20 poissi). Suvekodu algus oli lüüakse sellest momendist, kui iluvastasse heistsid sinis-must-väga "Kauis-tagem Eesti kofar" laulu saatel.

"Kui kohale jõuame Kunglas-sis, siis märgime ja laulame". Kuni silani on mängu ja naru järgitud. Tegevus on vaheldus-rikas olnud. On tehtud igahommikust võimlemist, spordi-mänge, tantsu ja laulu. On olnud varasid. Palju põnevust on tekitanud metsamäng igasuguste ülesannetega. Mängu võeti isegi "Eesti Päevaleht", mille abil tuli lahendada mitmed küsimused.

See, kes on ise viinud mõnes korpuses, taotud jalgapalli ja löödu varasid. Palju põnevust on tekitanud metsamäng igasuguste ülesannetega. Mängu võeti isegi "Eesti Päevaleht", mille abil tuli lahendada mitmed küsimused. See, kes on ise viinud mõnes korpuses, taotud jalgapalli ja löödu varasid. Palju põnevust on tekitanud metsamäng igasuguste ülesannetega. Mängu võeti isegi "Eesti Päevaleht", mille abil tuli lahendada mitmed küsimused.

Mändole. Eesti keele tunnid on nii huvitavad, et lapsed ei hoi nendest kõrvale. Optika grup-pides, loetakse raamatuid ning vahetatakse mõtteid loetu üle. Kui ilm lubab, siis on tunnid alati värskes loodes.

Igal kolmapäeval ja laupäeval saab tunda saunamõnu, ja on olnud isegi selliseid kangelasi, kes on karastanud end Kungla laine-tes, vaatamata sellele, et vee soojusmäär on väga väike. Laupäev ei ole mitte ainult saunapäev, vaid ka enda kaunistamiseks õppimise tantsuks - see toimub sõõgilaasid künnade vaiguse ja muusika on heilind. Tähtsaimad on talvisel teekamajade, iga ettekannet pe kendar tantsu aega viia muusika, kuid lõpp on alati pool tükist.

Ühel sellisel otse esines väikeste poiste orkester, esitas "Hõisa, cow-boy...". Väikesed tüdrukud laulsid: "Tants, tants, keenu". Suurelt poistelt oli kaks ettekanne: "Beethoveni 50. sünnipäev" (sketš), ja rootsikeelse omaloosid üll Kungla elust. Sellepärast roost keeles, et ka hõika kõik eesti vanemate lapsed teadaksid, iga ettekannet pe kendar tantsu aega viia muusika, kuid lõpp on alati pool tükist.

"Kui vihiname, tulinne, kole on ilm, siis istume toas ja laulame". Mitte kõik päevad ei ole olnud päikesepaistelised. Oleme saanud vihma, tunduvalt tuult ja tormi. Vihinase päeval on siseteg-evus. Mängitakse seltskondlik-ke mänge, ringmänge, loonista-kuks kaarte koju saatmiseks ja lauldakse eesti laule.

Üks huvitavamaid sisevõist-lustest oli hilinaste sokivõistlus. Ka pärast õhusõdu on juhitud tegevus. Kui väljas ilmus tühik, siis ei hirmuta see lapsi ega kasvatamajad: selga tõmmatakse vihmamantel, jalga stardid ja tegevus läheb edasi. Üks pikem meesmatk on seljataga. Tegid teid ise endale metsas süda, vahelduseks said ka vihma, kuid suvekodusse tagasi tulles olid siiski jahusidalgusid rahul.

"Meil tänuv aastal on juhte ka, sest ilma nendeta läbi ei saa". Suvekodu ilma juhtkonnata ei ole mõeldav. Kõhjuks on vähe neid, kes end veel teise õhervada soovivad. Töö on vastutustrikas ja tööpeev pikk. Nii mõnelgi tuleb õõs liisa võtta, sest vastutus lasub ju juhatajal ja kasvatajatel. Sellesama juhataja on Madal-mäe. Kõhalkku (s.t. roost) mitte oskav ja lastel on võimalik juhatajaga kontakti saada ainult eesti keeles. Pea-kasvatajateks on Tiit Nurmela ja

Kaie Päts, mõlemad teadmiste ja hoolad kasvatajad. Eriti Kaie-kel oleid käesist raputada. Teiste poolt votab Kaie töö üle Anne Pajula. Abikasvatajaks on Jaan Adamson ja praktikandiks Su-sanne Pundi.

Kõige tähtsam "asutus" suve-kodus on süüsi köök, sest kui söök on hea, siis on ka meel hea. Toidustamine on viimane ja rõõ-kates kööki: esimesel nädalal on perenaiseks Silvia Süvius, järgmisel kolmel nädalal on "di-girendi kepp" (või kulp)? Siina Hendriksoni kaes, kes on vahe-tanud "Ojamaa" suvekodu "Kungla" vastu. Tuhlikeks ja kogemustega abillates on Maria Broberg ja Lomny Mölder, vii-mase vahetab hiljem välja Hele-ne Viik. Tõulupalg, küvel ja hari on noorte kaes: Piret Hõila ja E. Kivine. Samuti nõude-pidajad on noored, endised Kungla-kasvandid Katrin Meritis ja Leene Tõnissoo.

Tänu nendele inimestele, kes hea tahte ja enastussuuga tööga ning teadmise, et meie tuleviku oleme meie noortest, suvekodu töötavad. Nii on võimalik, et "Kungla" ja "Ojamaa" suvekodu veel eksisteerivad ja võivad suvepuhust ning huvitavat tege-vust pakkuda eesti noortele. VILMA BELINFANTE-SEID LO

Ernits 85

Eesti iseseisvuse ajal ühtinud karistuskoloonia ja teadlane Villem Ernits (deutscht Tartu ilmskoolis) pühitseb Tartus 16. juunil oma 85-ndat sünnipäeva. See puul olevat temast näidendi kirjutaja kuulupõlv Voldemar ja Ernits ise olevat peategelaseks.

Saksa marginaaliad:

Morvaautomaatide mahamonteerimine tõi surma

GEISLINGEN (ME) - Lühikest aega tagasi mõõnitsis toonipõlir liha maha kaks teiseaastast 32-aastane Michael Gartschulger. Vilmane ooteti mõni aasta tagasi vabaks idatsiooni vang-lamast, kus ta kandis pikemat karistust üle mele mõistuse tähtsuse poliitiliste deliktide eest. Ta oli kirjutanud Berliini näidistele "Saksamaa sakslastele", mille eest sai 17-aastase noorukina kümme aastat. Arvatavasti küttemaksu mõnitsis ta maha laskeautomaadid ning andis need ametivõimudele vabasse. Mõned lühikest aega tagasi saksad ajalehed ja ajakirjad avaldasid foto-sid ja funktsioneerimis-skeeme idatsiooni saatlaseks morva-ministrit.

Tilvastatuna oma hussari-tembust kuvatas Gartschulger tühis ära veel kolmanda laske-paarsad. Ta ütles kogu kogu sõbraga hilislohtu toonipõlir. Sõbrad pidid andma vajaduse korral jäljapilga tulekaitselt. Tõsoni pilvivalvuri avasid Gartschulgerile hoiatamatult tule-põliskoolilõpetajad. Surma-välj laastavad mõned hobitule-idatsiooni, kus ta sealne pressia-gentuur andmisi suri. Gartschulgeri kaks sõpra pääsesid pilvivalvuri kuulihare all ilma vigastusteta.

BRANDTI-SPOON OSETAKES VÄLJA?

Nagu teatas Hamburgis ilmuv päevaleht "Die Welt", taotlevad idatsiooni võim meisterspoon Günter Guilleme'i väljaveha-tamist 40 idatsiooni vangimajasdes kinnipeetava poliitvangi vastu. Guilleme oli teatavasti Willy Brandt referent, kelle paljas-tamine idagendina põhjustas Brandti tagasiastumise kantsle-rikohalt kaks aastat tagasi. Guilleme mõisteti 13 aastaks vang-i. Tema naine Christel sai 8 aastat idatsiooni võimud pükavad spoonipaarit eest tsikuid, kus

mõistetud pikemaaks ajaks vang-i kui ootatavasti Lääne-Saksa va-helidvõimude ringkonnas. Nagu kuulub lühidaltusele eelkõige, et ei ole väljavehatamine kõne alla enne hilidpeeva valimisi, mis toimuvad 3. oktoobril.

SAKSA MOODNE TANKIKELV

Ehkki saksas relvatoostuse areng katkes pikemaaks ajaks pärast sõja kaotamist, on nüüd isegi välisriikideks ihaldatud ootusobjektiks saksas uus tanki-tüüp Leopard A4. See moodustab tehniliselt viimase sõja järele mõnda aega produtsseeritava Leopardi-seeria. Leopard A4 demon-streeriti hiljuti mitmel sõjaväe õppeväljakul. See tank võib anda tabavat tule tõi sõidukivande juures. Kahuri toru jääb alati märgile suunatuks, hoolimata muupinna nõpudestumerustest või sõidust üksik-sak-jones. Leo-pard A4 võib sukelkuda neil meitrit vee alla. Ja ta võib tabavat tulustada kolmes erisuvana märgi-le, kelle mõnede sõjaväe ekspertide hinnangul on Leopard A4 praegu kõige moodsamaks, kardetavamaks tankiks maail-mas. Teiste välisriikide kõrval on tunnund tanki vastu huvi ka Lä-his-Ida riigid. Lühidavariik ei müü relvi sõjalise kriisi piirkon-dadesse.

PENSIONIDELE SOT-SAALABÄÄL NÄOLISA

Wiesbaden's asuva statistika keskbüroo andmell eeld Lühidavariigis ligi 4 miljonit pensio-näri, kelle mõnede jagat on alla 600 marka kuus. Võrdluseks olgu tähendatud, et lihttoolise kee-miseks kuupalgaks on umbes 1300 marka: Umbes 330 000 pen-sionäri peavad läbi ajama 150 margega kuus. Kuna sellest ei läbi sageli isegi korteritüüris, maksab sotsiaaltamist vahema-tooretilise elatamislühimärgi ga-ranteerimiseks. Üle 600 marka

kuus saavad 53 protsenti 11 mil-jonist pensionärist. Eriti mada-lad on naisle, etri leskede puhul-kariga. Teisestest pensionäri-lesle maksatakse ainult 60 pro-senti mehe kuupalgast.

TÖLK SAKSLASTE MURDEKEELE PÄRAST

Põhja-Saksamaal Oldenburgi ja Wilhelmshaveni vahel töota-vad raudtee ehitajad tüügrupid Balerist ja Ida-Prisimaalt. Ehk mõlemad kuuluvad saksas rahvusse, on nende murrakid sedavõrd erinevad, et raudtee-valitsus pidi palkama tõlgi, kes valdas kirjakkeit, baieri ja alam-saksi murrakuid. Tõlk oli vajalik, et vältida arusaamatusi ehitus-tehnilistes küsimustes.

KINOKUNSTI KAITLASE "ARENG" TÄNAPÄEVAL

Saksas kinod on saanud nüüd plaatonilise lõbumaja kuuluse kõrval ka helipildid-ärde funk-tionist. Vastavalt hiljuti tehes-tatud määrusele pääsevad tse-nseeritud pornofilmide tse-nsureerit alati need kinokülastajad, kes ostavad rohkem kui pläme väärtsuse helipälate lisaks regu-laarlele piletihinnale. Enamasti on tegemist alaväärtsuse heli-päladega, mille muusikaline väärtsus vastab pornofilmide publiku tasemele või määtele. Mõned kinod müüvad sissepääsu õigustamiseks ka õlut ja konjaki. Tse-nsureeritud pornofilme ja teisi tavasilis filme näeb veel ilma li-sakuudeta.

KÖRVARIL PROKURÖRILE

Üle Württembergi piiride tun-nud "Remstil rebell" ja kodan-kuuligustlane Helmut Palmer oli hiljuti Geislingeni lähedal

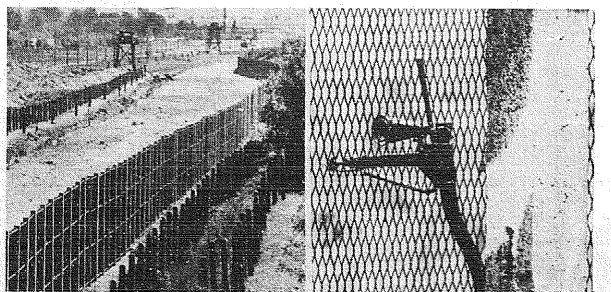
Schorndorfi kohtu ees vastust andmas mõningate väiksemate süütegude eest. Ta oli hoiatunud autosõidul radari kontrolli ees, peatunud liikluspolitsainkele päevaarasteks, üritanud ilma liiklust segava kastani maharaiumist ning "istutandu" mõned ametivõimude eluvõrstsut osu-tanud liiklusrärgid oma aeda. Kohtunike arvates oli tegemist karistust mitteväärtsavate süü-tegudega. Noor prokurör seavuts nõudis karistuseks 4000 marka rahatrahvi. Kui kohus läks otsust tegema, kavatas prokurör läita kohtusaalis sigaretti. Miljoorvõ-tamine vastas võlitlev Palmer kee-las prokuröri süütegumise, mile vilemine ei registreeritud. Pä-rast teist hoiatust haaras tugev ja julge aednik Palmer prokuröri lipu pilgu ning andis talle lapiti kõrga mitu korda vastu kõrvu. Kohus lühikes otsuse kuulutamise edasi, kuna prokurör polnud enam võimaline otsuse kuuluta-mist jälgima. Nüüd ootab Pal-merit uus protsess kehavigastuse tekitamise eest. (KK)

Põrgupõhja Baltimores

ESTO-76 teatridirigents seas on Eesti Rahvusarst Kanada's "Põrgupõhja uus Vampagan". Rudolf Lipuga nimisosa ja Riia-ni Reimiga Juula rollis. Vii-mane on õhtulisi lavastajaks. Dekoratsioonid ja kostüümid on

nenne rahenduskunstnikust titritel Tiitus Lipul ja muusika Roman Toit. Lavastuses on teisi "vampagutavaid": Teet Koppel, Heinz Riivald, Oud Kalm jt. Hilil Vampagan ise omu Juulaga.

Selles piiritsoonis asuvad automaatmõrvaralvad. Pärnalt üks nendest mõrvarahvastest, milles Michael Gartschulgeri maha mõnitsas.

